

1.2 ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

1.2.1 Γενικά Χαρακτηριστικά

Ο Νομός Ευρυτανίας ανήκει στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας Στέρας Ελλάδος, έχει έκταση 1.871 τ.χλμ. , και πληθυσμό που ανέρχεται σε 32.026 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2001.

Το κύριο βασικό χαρακτηριστικό του Νομού Ευρυτανίας είναι η ορεινή μορφολογία, με 40% της συνολικής επιφάνειας σε υψόμετρο πάνω από 1000 μ., με μεγάλες υψομετρικές διαφορές βουνά και ποτάμια. Επίσης βασικό χαρακτηριστικό είναι η πλούσια βλάστηση (45 % της συνολικής επιφάνειας κρύπτεται με δάση). Το σύνολο της επιφάνειας του Νομού διασπάται σε τρεις ξεχωριστές υδρολογικές λεκάνες με τους ποταμούς Αχελώο, Αγραφιώτη και Μέγδοπα (ή Ταυρωπό).

Στον Νομό Ευρυτανίας εντάσσεται επίσης το όρος Τυμφρηστού (Βελούχι), προτεινόμενη περιοχή στο Δίκτυο Natura 2000.

Ο νομός Ευρυτανίας, μετά την εφαρμογή του προγράμματος «Ιωάννης Καποδίστριας» αποτελείται από (11) συνολικά Δήμους ενώ πρωτεύουσα του είναι το Καρπενήσι.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του Νομού είναι:

- Το τεράστιο απόθεμα φυσικού πλούτου σε ορεινό ανάγλυφο με μεγάλες εναλλαγές φυσικού τοπίου.
- Η θέση του Νομού σε σχέση με το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της χώρας (298 χλμ) και ο ρόλος του ως πνεύμονα αναζωογόνησης του σύγχρονου ανθρώπου των πόλεων.
- Η δυνατότητα ανάπτυξης κάθε μορφής εναλλακτικού τουρισμού που αποτελεί και το μέλλον του τουρισμού στην Ελλάδα.
- Το πλούσιο υδάτινο δυναμικό (Λίμνη Κρεμαστών και πέντε ποτάμια που διασχίζουν την Ευρυτανία) δημιουργεί προϋποθέσεις ανάπτυξης τουρισμού, περιπέτειας, αθλητικού τουρισμού αλλά και αξιοποίησης παραγωγής ενέργειας.
- Ο πολιτισμός, η ιστορία, οι παραδόσεις και η πατροπαράδοτη ευρυτανική φιλοξενία.
- Οι παραδοσιακοί οικισμοί αλλά και το μόνο αστικό κέντρο το Καρπενήσι ως αναπτυξιακοί πόλοι.
- Το πλούσιο αιολικό δυναμικό.
- Οι επενδυτικές ευκαιρίες σε όλες τις μορφές τουρισμού.

Όλα τα παραπάνω προσδιορίζουν το αναπτυξιακό δυναμικό της Ευρυτανίας και καθορίζουν τομείς, κατευθύνσεις και στόχους για μια διαφορετική και νέα πορεία για την ανάπτυξη του, η οποία επιτρέπει την παραγωγή ενός σταδιακού, πολύπλοκου, πολυμερούς και πολυδύναμου σχεδιασμού ενεργοποίησης των σημαντικών πόρων του Νομού.

Στον Νομό Ευρυτανίας λειτουργούν Υποκαταστήματα αρκετών σημαντικών Ελληνικών Τραπεζών.

Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Στήριξης της Επιχειρηματικής δραστηριότητας προσφέρονται από:

- Το Εμπορικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Ευρυτανίας
- Τον Οργανισμό Αγροτικής Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδος (ΟΑΑΣΕ) μέσω των Δομών Στήριξης τις οποίες λειτουργεί και συμμετέχει στον Νομό:
  - ✓ Το κέντρο Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ).
  - ✓ Την Αντένα της Δομής Στήριξης Στερεάς Ελλάδος του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης για το Ολοκληρωμένο Προγράμματα Ανάπτυξης ορεινών όγκων Βορειοδυτικής Ευρυτανίας.
- Το κέντρο Υποδοχής Επενδυτών (ΚΥΕ) Ευρυτανίας που λειτουργεί η Ν. Αυτοδιοίκηση Ευρυτανίας
- Την Αναπτυξιακή Εταιρεία «ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ Α.Ε.»
- Την Αναπτυξιακή Εταιρεία «ΑΙΤΩΛΙΚΗ Α.Ε.»

Στον τομέα της Εκπαίδευσης, σημαντική είναι η συνεισφορά από την λειτουργία του τμήματος **Δασοπονίας και Περιβάλλοντος** (Παράρτημα του ΤΕΙ Λαμίας).

1.2.2 Οικονομικές Δραστηριότητες

Ο πρωτογενής τομέας συμμετέχει μόνο με 4,2% στο ΑΕΠ του Νομού Ευρυτανίας. Η συνολική γεωργική γη του **Νομού Ευρυτανίας** είναι 91.268 στρέμματα, δηλαδή το 5% της συνολικής έκτασης του Νομού. Χαρακτηριστικό είναι ότι μόνο το 50% περίπου της γεωργικής γης καλλιεργείται ενώ το υπόλοιπο στην πραγματικότητα έχει εγκαταλειφθεί.

Τα κύρια προϊόντα του Νομού είναι φασόλια, πατάτες, κηπευτικά, καλαμπόκι, καρύδια, κάστανα σιτηρά, κτηνοτροφικά φυτά, οπωροφόρα, αμπέλια, ελιές, καπνά, μέλι, μαλλιά – τρίχες, γάλα, τυρί, κρέας (αρνί – κατσίκι – βοδινό), πέστροφα – κυπρίνος, ξυλεία. Τα δάση της Ευρυτανίας αποτελούν το σπουδαιότερο φυσικό πόρο και υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες ορθολογικότερης και αποτελεσματικότερης εκμετάλλευσης του δασικού πλούτου. Η κύρια παράγωγη είναι η ξυλεία ελάτης.

Η κτηνοτροφία, με δεσπόζουσα την αιγοπροβατοτροφία, αποτελεί παραδοσιακή οικονομική δραστηριότητα του Νομού. Σημαντική οικονομική δραστηριότητα αποτελεί και η μελισσοκομία.

Ο **Νομός Ευρυτανίας** υστερεί κατά πολύ στην ανάπτυξη του τομέα της μεταποίησης. Η βιομηχανική δραστηριότητα περιορίζεται στην στοιχειώδη αξιοποίηση των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής (γαλακτοκομικών, κρεάτων, προϊόντων μαλλιού δέρματος κλπ.. Για την αξιοποίηση του δασικού πλούτου λειτουργεί εργοστάσιο στο Καρπενήσι, ενώ κατασκευάστηκε και δεύτερο εργοστάσιο στη Φουρνά. Το βασικό προϊόν είναι η πριστή ξυλεία και πλακάτζ.

Η συνολική συμμετοχή του δευτερογενή τομέα στο ΑΕΠ του Νομού Ανέρχεται στο 17%.

Οι κυριότεροι περιοριστικοί παράγοντες στην ανάπτυξη του κλάδου της μεταποίησης στο Νομό είναι η έλλειψη ντόπιων πρώτων υλών, το μικρό μέγεθος της τοπικής αγοράς, και οι μεγάλες αποστάσεις από τα μεγάλα καταναλωτικά κέντρα της χώρας, οι δυσχέρειες στην συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση, τόσο στο εθνικό όσο και στο τοπικό οδικό δίκτυο.

Επισημαίνεται ότι στο Νομό δεν λειτουργεί καμιά σύγχρονη τυροκομική μονάδα, δεδομένου ότι τα υπάρχοντα τυροκομεία είναι παλαιού τύπου και μικρής δυναμικότητας. Λείπει εξάλλου μια, τουλάχιστον, απαραίτητη μονάδα τυποποίησης μελιού παρόλη τη σημαντική παραγωγή του Νομού, που (παρουσιάζει σημαντικούς αυξητικούς ρυθμούς.

Ο τριτογενής Τομέας συμμετέχει με 78% στο ΑΕΠ του νομού και βασίζεται κυρίως στον Τουρισμό τις Υπηρεσίες και το Εμπόριο.

Αν και η πρόσβαση τους περισσότερους ορεινούς όγκους είναι προβληματική, διαμορφώνουν ωστόσο ένα εντυπωσιακό τοπίο, γεγονός που καθιστά τις περιοχές αυτές ιδανικές για ανάπτυξη προγραμμάτων ορεινού τουρισμού, οικολογικού και περιηγητικού καθώς και αγροτουρισμού.

Ο αγροτουρισμός σε συνδυασμό με τον ορεινό και χειμερινό τουρισμό (με επίκεντρο το Χιονοδρομικό Κέντρο Καρπενησίου στο Βελούχι) αποτελούν τις μορφές τουρισμού που δένουν απόλυτα με το φυσικό περιβάλλον του Νομού Ευρυτανίας.

1.2.3 Προοπτικές για Επενδυτικές Δραστηριότητες

Αν και ο τομέας της γεωργίας δεν μπορεί να αποτελέσει τον κύριο μοχλό της γενικής ανάπτυξης του Νομού, υπάρχουν ωστόσο ευρύτατα περιθώρια αύξησης της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας, κυρίως και σε προϊόντα που μπορούν να καταχωρηθούν ως προϊόντα ονομασίας προέλευσης και βιοκαλλιέργειας. Η κτηνοτροφία του Νομού διαθέτει επίσης δυνατότητες ανάπτυξης και βελτίωσης τόσο του ζωικού κεφαλαίου και των προϊόντων του, όσο και της επεξεργασίας των προϊόντων και της εμπορίας τους. Ανάλογα συμπεράσματα, μικρότερης κλίμακας ισχύουν και για την μελισσοκομία.

Δυνατότητες και προοπτικές παραγωγής αλιευμάτων στο Νομό προκύπτουν από το πλούσιο υδατικό δυναμικό της Ευρυτανίας, σε συνδυασμό με την λίμνη των Κρεμαστών και την συστηματική εκμετάλλευση της πεστροφοκαλλιέργειας.

Στον Δευτερογενή τομέα παρά τους ανασταλτικούς παράγοντες, οι πλούσιοι υδάτινοι πόροι, οι κτηνοτροφικές δυνατότητες και ο δασικός πλούτος δημιουργούν βασικές προοπτικές για αυτοδύναμη ανάπτυξη.

Προοπτικές στον δευτερογενή τομέα παρουσιάζουν οι κατασκευές, η παραγωγή αδρανών υλικών, η μεταποίηση της δασικής παραγωγής, η παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων καθώς και η εκμετάλλευση των ήπιων μορφών ενέργειας.

Ο τριτογενής τομέας στον Νομό Ευρυτανίας παρά την καλή θέση που κατέχει παρουσιάζει ακόμη πιο σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης η οποία θα προέρθει κυρίως από:

- Τον εκσυγχρονισμό των δομών των υπηρεσιών που στηρίζουν την ανάπτυξη και μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας.
- Την στήριξη με κίνητρα του εμπορίου των μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών, βασικών συντελεστών για την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.
- Την βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων τουριστικών υποδομών με στόχευση στην πιστοποίηση υπηρεσιών ποιότητας ανάλογα των απαιτήσεων και της επερχόμενης ζήτησης.
- Την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της δυτικής Ευρυτανίας (Λίμνη Κρεμαστών, ποτάμια κλπ) και του ορεινού όγκου των Αγράφων για την συμπλήρωση του τουριστικού προϊόντος και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Την ανάπτυξη όλων των μορφών εναλλακτικού τουρισμού.
- Την εκπαίδευση και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού σε υψηλό επίπεδο προκειμένου να ανταποκρίνεται στη σύγχρονη ζήτηση.
- Την ανάδειξη και αξιοποίηση της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου για τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος αλλά και τη διασφάλιση της ταυτότητας του Νομού.